ಭಾರತೀಯ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

(Indian Economics)

ವಿಶೇಷ ಸಂಪುಟ: ಅಧ್ಯಾಯ 2 (LPG ನೀತಿಗಳು)

Special Edition: Chapter 2 Focus

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ (Karnataka State Syllabus)

ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ

(Liberalisation, Privatisation, Globalisation)

ಸಮಗ್ರ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು 30 ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

Comprehensive Notes & 30 MCQs

ಅಧ್ಯಾಯ 2: ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ (1991ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು)

Chapter 2: Liberalisation, Privatisation, Globalisation (Economic Reforms of 1991)

1991 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

In 1991, India met with a severe economic crisis relating to its external debt.

ಅಗತ್ಯ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.

The government did not have sufficient foreign exchange reserves to pay for essential imports.

ಹಣದುಬ್ಬರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದವು.

Inflation soared sharply and the prices of essential goods skyrocketed.

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (IBRD) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯನ್ನು (IMF) ಸಮೀಪಿಸಿತು.

To manage this crisis, India approached the World Bank (IBRD) and the International Monetary Fund (IMF).

ಅವುಗಳ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತವು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಘೋಷಿಸಿತು.

In accordance with their conditions, India announced the New Economic Policy (NEP).

ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

Liberalisation

ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.

Liberalisation means the removal of government controls and restrictions on various sectors of the economy.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

It allowed the private sector to operate freely without unnecessary barriers.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Under industrial sector reforms, the licensing system was abolished for the majority of industries.

ಕೇವಲ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು.

Licensing remained mandatory only for five industries, such as alcohol, cigarettes, and defense equipment.

ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯದಾತನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

> *In the financial sector, the role of the Reserve Bank of India (RBI) changed from regulator to facilitator.*
>
> **ಇದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.**
>
> *This paved the way for the establishment of private sector banks (both Indian and foreign).*

ಸುಧಾರಣಾ ವಲಯ *Reform Sector*	ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (Pre-1991) *Previous Status (Pre-1991)*	ಹೊಸ ನೀತಿ (Post-1991) *New Policy (Post-1991)*
ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು *Tax Reforms*	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು *High income tax rates*	ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಣ *Reduction and simplification of tax rates*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ *Strict control of the Rupee*	ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಧರಿತ) *Devaluation of Rupee (Market determined)*
ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ *Foreign Trade*	ಭಾರೀ ಆಮದು ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳು *Heavy import tariffs and quotas*	ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಆಮದು ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದತಿ *Reduction of tariffs and dismantling of import licensing*

ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

Privatisation

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ (PSU) ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಖಾಸಗೀಕರಣ.

Privatisation is the transfer of ownership or management of public sector enterprises (PSUs) to the private sector.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಶೇರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' (Disinvestment) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

The process of the government selling its equity shares is known as 'Disinvestment'.

ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

The main objective of privatisation is to improve financial discipline and facilitate modernization.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 'ನವರತ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮಿನಿರತ್ನ' ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

To improve the performance of PSUs, the government granted them 'Navaratna' and 'Miniratna' status.

ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (FDI) ಅನೇಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Many sectors were opened up for Foreign Direct Investment (FDI).

ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

Globalisation

ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

Globalisation is the integration of the economy of the country with the world economy.

ಇದು ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

It is an attempt to create a borderless world and increase economic interdependence.

ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing) ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

Outsourcing is one of the important outcomes of the globalisation process.

ಭಾರತವು ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ (BPO) ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

India has emerged as a global destination for voice-based business processes (BPOs).

ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

Low wage rates and availability of skilled manpower have made India a favorable destination for outsourcing.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯು 1995 ರಲ್ಲಿ GATT ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

The World Trade Organisation (WTO) was founded in 1995 as the successor to GATT.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು WTO ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

The purpose of WTO is to establish a rule-based trading regime in which nations cannot place arbitrary restrictions on trade.

LPG ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ *Impact of LPG Policies*	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು *Positive Aspects*	ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು / ಟೀಕೆಗಳು *Negative Aspects / Criticisms*
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ *Economic Growth*	GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in GDP growth rate*	ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ *Neglect of the agriculture sector*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ *Massive rise in forex reserves*	ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ *Over-dependence on foreign investors*
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ *Employment & Income*	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ *Creation of new jobs in the service sector*	ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in income inequality*

> **1991 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.**
>
> *In 1991, India met with a severe economic crisis relating to its external debt.*
>
> **ಅಗತ್ಯ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.**
>
> *The government did not have sufficient foreign exchange reserves to pay for essential imports.*

ಹಣದುಬ್ಬರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದವು.

Inflation soared sharply and the prices of essential goods skyrocketed.

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (IBRD) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯನ್ನು (IMF) ಸಮೀಪಿಸಿತು.

To manage this crisis, India approached the World Bank (IBRD) and the International Monetary Fund (IMF).

ಅವುಗಳ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತವು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಘೋಷಿಸಿತು.

In accordance with their conditions, India announced the New Economic Policy (NEP).

ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

Liberalisation

ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.

Liberalisation means the removal of government controls and restrictions on various sectors of the economy.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

It allowed the private sector to operate freely without unnecessary barriers.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Under industrial sector reforms, the licensing system was abolished for the majority of industries.

ಕೇವಲ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು.

Licensing remained mandatory only for five industries, such as alcohol, cigarettes, and defense equipment.

ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯದಾತನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

In the financial sector, the role of the Reserve Bank of India (RBI) changed from regulator to facilitator.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

This paved the way for the establishment of private sector banks (both Indian and foreign).

ಸುಧಾರಣಾ ವಲಯ *Reform Sector*	ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (Pre-1991) *Previous Status (Pre-1991)*	ಹೊಸ ನೀತಿ (Post-1991) *New Policy (Post-1991)*
ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು *Tax Reforms*	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು *High income tax rates*	ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಣ *Reduction and simplification of tax rates*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ *Strict control of the Rupee*	ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಧರಿತ) *Devaluation of Rupee (Market determined)*
ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ *Foreign Trade*	ಭಾರೀ ಆಮದು ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳು *Heavy import tariffs and quotas*	ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಆಮದು ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದತಿ *Reduction of tariffs and dismantling of import licensing*

ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

Privatisation

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ (PSU) ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಖಾಸಗೀಕರಣ.

Privatisation is the transfer of ownership or management of public sector enterprises (PSUs) to the private sector.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಶೇರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' (Disinvestment) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

The process of the government selling its equity shares is known as 'Disinvestment'.

ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

The main objective of privatisation is to improve financial discipline and facilitate modernization.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 'ನವರತ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮಿನಿರತ್ನ' ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

To improve the performance of PSUs, the government granted them 'Navaratna' and 'Miniratna' status.

ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (FDI) ಅನೇಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Many sectors were opened up for Foreign Direct Investment (FDI).

ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

Globalisation

ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

Globalisation is the integration of the economy of the country with the world economy.

ಇದು ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

It is an attempt to create a borderless world and increase economic interdependence.

ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing) ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

Outsourcing is one of the important outcomes of the globalisation process.

ಭಾರತವು ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ (BPO) ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

India has emerged as a global destination for voice-based business processes (BPOs).

ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

Low wage rates and availability of skilled manpower have made India a favorable destination for outsourcing.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯು 1995 ರಲ್ಲಿ GATT ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

The World Trade Organisation (WTO) was founded in 1995 as the successor to GATT.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು WTO ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

The purpose of WTO is to establish a rule-based trading regime in which nations cannot place arbitrary restrictions on trade.

LPG ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ *Impact of LPG Policies*	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು *Positive Aspects*	ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು / ಟೀಕೆಗಳು *Negative Aspects / Criticisms*
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ *Economic Growth*	GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in GDP growth rate*	ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ *Neglect of the agriculture sector*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ *Massive rise in forex reserves*	ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ *Over-dependence on foreign investors*
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ *Employment & Income*	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ *Creation of new jobs in the service sector*	ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in income inequality*

> **1991 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.**
>
> *In 1991, India met with a severe economic crisis relating to its external debt.*
>
> **ಅಗತ್ಯ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.**
>
> *The government did not have sufficient foreign exchange reserves to pay for essential imports.*

ಹಣದುಬ್ಬರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದವು.

Inflation soared sharply and the prices of essential goods skyrocketed.

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (IBRD) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯನ್ನು (IMF) ಸಮೀಪಿಸಿತು.

To manage this crisis, India approached the World Bank (IBRD) and the International Monetary Fund (IMF).

ಅವುಗಳ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತವು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಘೋಷಿಸಿತು.

In accordance with their conditions, India announced the New Economic Policy (NEP).

ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

Liberalisation

ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.

Liberalisation means the removal of government controls and restrictions on various sectors of the economy.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

It allowed the private sector to operate freely without unnecessary barriers.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Under industrial sector reforms, the licensing system was abolished for the majority of industries.

ಕೇವಲ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು.

Licensing remained mandatory only for five industries, such as alcohol, cigarettes, and defense equipment.

ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯದಾತನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

In the financial sector, the role of the Reserve Bank of India (RBI) changed from regulator to facilitator.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

This paved the way for the establishment of private sector banks (both Indian and foreign).

ಸುಧಾರಣಾ ವಲಯ *Reform Sector*	ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (Pre-1991) *Previous Status (Pre-1991)*	ಹೊಸ ನೀತಿ (Post-1991) *New Policy (Post-1991)*
ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು *Tax Reforms*	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು *High income tax rates*	ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಣ *Reduction and simplification of tax rates*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ *Strict control of the Rupee*	ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಧರಿತ) *Devaluation of Rupee (Market determined)*
ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ *Foreign Trade*	ಭಾರೀ ಆಮದು ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳು *Heavy import tariffs and quotas*	ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಆಮದು ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದತಿ *Reduction of tariffs and dismantling of import licensing*

ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

Privatisation

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ (PSU) ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಖಾಸಗೀಕರಣ.

Privatisation is the transfer of ownership or management of public sector enterprises (PSUs) to the private sector.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಶೇರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' (Disinvestment) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

The process of the government selling its equity shares is known as 'Disinvestment'.

ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

The main objective of privatisation is to improve financial discipline and facilitate modernization.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 'ನವರತ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮಿನಿರತ್ನ' ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

To improve the performance of PSUs, the government granted them 'Navaratna' and 'Miniratna' status.

ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (FDI) ಅನೇಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Many sectors were opened up for Foreign Direct Investment (FDI).

ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

Globalisation

ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

Globalisation is the integration of the economy of the country with the world economy.

ಇದು ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

It is an attempt to create a borderless world and increase economic interdependence.

ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing) ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

Outsourcing is one of the important outcomes of the globalisation process.

ಭಾರತವು ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ (BPO) ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

India has emerged as a global destination for voice-based business processes (BPOs).

ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

Low wage rates and availability of skilled manpower have made India a favorable destination for outsourcing.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯು 1995 ರಲ್ಲಿ GATT ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

The World Trade Organisation (WTO) was founded in 1995 as the successor to GATT.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು WTO ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

The purpose of WTO is to establish a rule-based trading regime in which nations cannot place arbitrary restrictions on trade.

LPG ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ *Impact of LPG Policies*	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು *Positive Aspects*	ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು / ಟೀಕೆಗಳು *Negative Aspects / Criticisms*
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ *Economic Growth*	GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in GDP growth rate*	ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ *Neglect of the agriculture sector*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ *Massive rise in forex reserves*	ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ *Over-dependence on foreign investors*
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ *Employment & Income*	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ *Creation of new jobs in the service sector*	ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in income inequality*

> **1991 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.**
>
> *In 1991, India met with a severe economic crisis relating to its external debt.*
>
> **ಅಗತ್ಯ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.**
>
> *The government did not have sufficient foreign exchange reserves to pay for essential imports.*

ಹಣದುಬ್ಬರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದವು.

Inflation soared sharply and the prices of essential goods skyrocketed.

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (IBRD) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯನ್ನು (IMF) ಸಮೀಪಿಸಿತು.

To manage this crisis, India approached the World Bank (IBRD) and the International Monetary Fund (IMF).

ಅವುಗಳ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತವು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಘೋಷಿಸಿತು.

In accordance with their conditions, India announced the New Economic Policy (NEP).

ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

Liberalisation

ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.

Liberalisation means the removal of government controls and restrictions on various sectors of the economy.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

It allowed the private sector to operate freely without unnecessary barriers.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Under industrial sector reforms, the licensing system was abolished for the majority of industries.

ಕೇವಲ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು.

Licensing remained mandatory only for five industries, such as alcohol, cigarettes, and defense equipment.

ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯದಾತನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

In the financial sector, the role of the Reserve Bank of India (RBI) changed from regulator to facilitator.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

This paved the way for the establishment of private sector banks (both Indian and foreign).

ಸುಧಾರಣಾ ವಲಯ *Reform Sector*	ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (Pre-1991) *Previous Status (Pre-1991)*	ಹೊಸ ನೀತಿ (Post-1991) *New Policy (Post-1991)*
ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು *Tax Reforms*	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು *High income tax rates*	ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಣ *Reduction and simplification of tax rates*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ *Strict control of the Rupee*	ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಧರಿತ) *Devaluation of Rupee (Market determined)*
ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ *Foreign Trade*	ಭಾರೀ ಆಮದು ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳು *Heavy import tariffs and quotas*	ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಆಮದು ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದತಿ *Reduction of tariffs and dismantling of import licensing*

ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

Privatisation

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ (PSU) ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಖಾಸಗೀಕರಣ.

Privatisation is the transfer of ownership or management of public sector enterprises (PSUs) to the private sector.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಶೇರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' (Disinvestment) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

The process of the government selling its equity shares is known as 'Disinvestment'.

ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

The main objective of privatisation is to improve financial discipline and facilitate modernization.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 'ನವರತ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮಿನಿರತ್ನ' ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

To improve the performance of PSUs, the government granted them 'Navaratna' and 'Miniratna' status.

ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (FDI) ಅನೇಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Many sectors were opened up for Foreign Direct Investment (FDI).

ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

Globalisation

ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

Globalisation is the integration of the economy of the country with the world economy.

ಇದು ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

It is an attempt to create a borderless world and increase economic interdependence.

ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing) ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

Outsourcing is one of the important outcomes of the globalisation process.

ಭಾರತವು ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ (BPO) ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

India has emerged as a global destination for voice-based business processes (BPOs).

ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

Low wage rates and availability of skilled manpower have made India a favorable destination for outsourcing.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯು 1995 ರಲ್ಲಿ GATT ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

The World Trade Organisation (WTO) was founded in 1995 as the successor to GATT.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು WTO ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

The purpose of WTO is to establish a rule-based trading regime in which nations cannot place arbitrary restrictions on trade.

LPG ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ *Impact of LPG Policies*	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು *Positive Aspects*	ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು / ಟೀಕೆಗಳು *Negative Aspects / Criticisms*
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ *Economic Growth*	GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in GDP growth rate*	ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ *Neglect of the agriculture sector*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ *Massive rise in forex reserves*	ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ *Over-dependence on foreign investors*
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ *Employment & Income*	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ *Creation of new jobs in the service sector*	ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in income inequality*

> **1991 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.**
>
> *In 1991, India met with a severe economic crisis relating to its external debt.*
>
> **ಅಗತ್ಯ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.**
>
> *The government did not have sufficient foreign exchange reserves to pay for essential imports.*

ಹಣದುಬ್ಬರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದವು.

Inflation soared sharply and the prices of essential goods skyrocketed.

ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಭಾರತವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (IBRD) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿಯನ್ನು (IMF) ಸಮೀಪಿಸಿತು.

To manage this crisis, India approached the World Bank (IBRD) and the International Monetary Fund (IMF).

ಅವುಗಳ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಭಾರತವು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಘೋಷಿಸಿತು.

In accordance with their conditions, India announced the New Economic Policy (NEP).

ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

Liberalisation

ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.

Liberalisation means the removal of government controls and restrictions on various sectors of the economy.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

It allowed the private sector to operate freely without unnecessary barriers.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Under industrial sector reforms, the licensing system was abolished for the majority of industries.

ಕೇವಲ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಯಿತು.

Licensing remained mandatory only for five industries, such as alcohol, cigarettes, and defense equipment.

ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯದಾತನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

In the financial sector, the role of the Reserve Bank of India (RBI) changed from regulator to facilitator.

ಇದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

This paved the way for the establishment of private sector banks (both Indian and foreign).

ಸುಧಾರಣಾ ವಲಯ *Reform Sector*	ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (Pre-1991) *Previous Status (Pre-1991)*	ಹೊಸ ನೀತಿ (Post-1991) *New Policy (Post-1991)*
ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು *Tax Reforms*	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು *High income tax rates*	ತೆರಿಗೆ ದರಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಣ *Reduction and simplification of tax rates*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ *Strict control of the Rupee*	ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಧರಿತ) *Devaluation of Rupee (Market determined)*
ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ *Foreign Trade*	ಭಾರೀ ಆಮದು ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳು *Heavy import tariffs and quotas*	ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಆಮದು ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದತಿ *Reduction of tariffs and dismantling of import licensing*

ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

Privatisation

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ (PSU) ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ಖಾಸಗೀಕರಣ.

Privatisation is the transfer of ownership or management of public sector enterprises (PSUs) to the private sector.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಶೇರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' (Disinvestment) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

The process of the government selling its equity shares is known as 'Disinvestment'.

ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

The main objective of privatisation is to improve financial discipline and facilitate modernization.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 'ನವರತ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮಿನಿರತ್ನ' ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

To improve the performance of PSUs, the government granted them 'Navaratna' and 'Miniratna' status.

ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (FDI) ಅನೇಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

Many sectors were opened up for Foreign Direct Investment (FDI).

ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

Globalisation

ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

Globalisation is the integration of the economy of the country with the world economy.

ಇದು ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

It is an attempt to create a borderless world and increase economic interdependence.

ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing) ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

Outsourcing is one of the important outcomes of the globalisation process.

ಭಾರತವು ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ (BPO) ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

India has emerged as a global destination for voice-based business processes (BPOs).

ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

Low wage rates and availability of skilled manpower have made India a favorable destination for outsourcing.

ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯು 1995 ರಲ್ಲಿ GATT ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

The World Trade Organisation (WTO) was founded in 1995 as the successor to GATT.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು WTO ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

The purpose of WTO is to establish a rule-based trading regime in which nations cannot place arbitrary restrictions on trade.

LPG ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ *Impact of LPG Policies*	ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು *Positive Aspects*	ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳು / ಟೀಕೆಗಳು *Negative Aspects / Criticisms*
ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ *Economic Growth*	GDP ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in GDP growth rate*	ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ *Neglect of the agriculture sector*
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ *Foreign Exchange*	ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ *Massive rise in forex reserves*	ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ *Over-dependence on foreign investors*
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯ *Employment & Income*	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ *Creation of new jobs in the service sector*	ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಳ *Increase in income inequality*

ಅಧ್ಯಾಯ 2 - ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

Chapter 2 - Multiple Choice Questions

1. 1991ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇನು?

1. What was the main reason for the 1991 economic crisis?

A) ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲದ ಹೊರೆ (External debt burden)

B) ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (Low population)

C) ಹೆಚ್ಚಿದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ (High agricultural production)

D) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ (None of the above)

2. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು (NEP) ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು?

2. In which year was the New Economic Policy (NEP) introduced?

A) 1990

B) 1991

C) 1992

D) 1995

3. LPG ಯ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವೇನು?

3. What is the full form of LPG in economics?

A) Liquefied Petroleum Gas

B) Liberalisation, Privatisation, Globalisation

C) Local Private Growth

D) Low Price Goods

4. RBI ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಕನಿಂದ ಏನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು?

4. The role of RBI was changed from regulator to what?

A) ಸೌಲಭ್ಯದಾತ (Facilitator)

B) ಮಾಲೀಕ (Owner)

C) ಖರೀದಿದಾರ (Buyer)

D) ಮಾರಾಟಗಾರ (Seller)

5. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

5. What is the deliberate downward adjustment of the Rupee by market forces called?

A) ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (Devaluation)

B) ಪುನರ್ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (Revaluation)

C) ಹಣದುಬ್ಬರ (Inflation)

D) ಕುಸಿತ (Deflation)

6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

6. What is the selling of public sector shares called?

A) ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ (Nationalisation)

B) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (Disinvestment)

C) ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

D) ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

7. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶ ಯಾವುದು?

7. Which of the following is a major outcome of globalisation in India?

A) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ (Outsourcing)

B) ಹೆಚ್ಚಿದ ಬಡತನ (Increased poverty)

C) ಕಡಿಮೆಯಾದ ರಫ್ತು (Decreased exports)

D) ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ (Agriculture growth)

8. ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು?

8. In which year was the World Trade Organisation (WTO) established?

A) 1991

B) 1947

C) 1995

D) 2001

9. ಯಾವ ವಲಯವು 1991ರ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಿತು?

9. *Which sector benefited the most from the* 1991 *reforms*?

A) ಕೃಷಿ ವಲಯ (Agriculture sector)

B) ಸೇವಾ ವಲಯ (Service sector)

C) ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯ (Industrial sector)

D) ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಲಯ (Mining sector)

10. WTO ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು?

10. *WTO came into existence as the successor to which organization*?

A) IMF

B) World Bank

C) GATT

D) WHO

11. ನೇರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

11. *What was the purpose of reducing direct taxes?*

A) ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ ತಡೆಯಲು (To prevent tax evasion)

B) ಆಮದು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು (To increase imports)

C) ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು (To get loans)

D) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ (None of the above)

12. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಗೆ (Outsourcing) ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇನು?

12. *What is the main reason for outsourcing to India?*

A) ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ (Low wage and skills)

B) ದುಬಾರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (Expensive technology)

C) ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು (High tax rates)

D) ಕಳಪೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ (Poor infrastructure)

13. 1991 ರಲ್ಲಿ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಎಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು?

13. *After abolishing licensing in* 1991, *for how many industries did it remain mandatory*?

A) 10

B) 15

C) 5

D) 2

14. 1991 ರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರ ದರ ಹೇಗಿತ್ತು?

14. *How was the inflation rate during the* 1991 *crisis*?

A) ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ (Very low)

B) ಸ್ಥಿರವಾಗಿತ್ತು (Stable)

C) ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿತ್ತು (Soared sharply)

D) ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿತ್ತು (Negative)

15. ಯಾವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಷರತ್ತುಬದ್ಧ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿದವು?

15. *Which international institutions provided conditional loans to India*?

A) IMF ಮತ್ತು IBRD

B) UNO ಮತ್ತು WHO

C) WTO ಮತ್ತು GATT

D) BRICS

16. ನವರತ್ನ (Navaratna) ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಯಾವ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ?

16. *Navaratna status is granted to which sector?*

A) ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (Private banks)

B) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳು (PSUs)

C) ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಗಳು (Foreign companies)

D) ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು (Agri-cooperatives)

17. FDI ಯ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವೇನು?

17. *What is the full form of FDI?*

A) Foreign Direct Investment

B) Foreign Domestic Income

C) First Development Index

D) Financial Direct Institution

18. 1991ರ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಟೀಕೆ ಯಾವುದು?

18. *What is the main criticism of the* 1991 *reforms*?

A) ಕೃಷಿ ವಲಯದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ (Neglect of agriculture)

B) ಕಡಿಮೆ ರಫ್ತು (Low exports)

C) ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿನಾಶ (Industrial ruin)

D) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವೈಫಲ್ಯ (Banking failure)

19. ಆಮದು ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನೀತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ?

19. *Reducing import tariffs is part of which policy*?

A) ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

B) ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

C) ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ (Nationalisation)

D) ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ (Price control)

20. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲುತ್ತಿತ್ತು?

20. *During the crisis, India's forex reserves were sufficient for imports of how many days?*

A) ಒಂದು ವರ್ಷ (One year)

B) ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು (A fortnight)

C) ಆರು ತಿಂಗಳು (Six months)

D) ಒಂದು ವಾರ (One week)

21. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾವುದು?

21. *Which process aims to increase the financial efficiency of PSUs?*

A) ಖಾಸಗೀಕರಣ (Privatisation)

B) ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

C) ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ (Nationalisation)

D) ನಿಯಂತ್ರಣ (Regulation)

22. GATT ಯ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವೇನು?

22. What is the full form of GATT?

A) General Agreement on Tariffs and Trade

B) Global Association of Trade Tariffs

C) General Agency for Transport

D) Global Agreement on Taxation

23. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಯಾವುದರ ಉದ್ದೇಶ?

23. Opening up the economy to market forces is the objective of what?

A) ಜಾಗತೀಕರಣ (Globalisation)

B) ಉದಾರೀಕರಣ (Liberalisation)

C) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (Disinvestment)

D) ಸಬ್ಸಿಡಿ (Subsidy)

24. ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯು ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಏನನ್ನು ತರುತ್ತದೆ?

24. *What does FDI bring to the economy*?

A) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ (Technology and Capital)

B) ಕೇವಲ ಸಾಲ (Only debt)

C) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (Cultural problems)

D) ಹಣದುಬ್ಬರ (Inflation)

25. ಉದಾರೀಕರಣದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ನ ಪಾತ್ರವೇನು?

25. *What is the role of RBI after liberalisation*?

A) ಸೌಲಭ್ಯದಾತ (Facilitator)

B) ನಿಯಂತ್ರಕ (Regulator)

C) ಹೂಡಿಕೆದಾರ (Investor)

D) ಮಾಲೀಕ (Owner)

26. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ?

26. What kind of economy does the New Economic Policy promote?

A) ಮುಚ್ಚಿದ ಆರ್ಥಿಕತೆ (Closed economy)

B) ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಆರ್ಥಿಕತೆ (Open and competitive economy)

C) ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ (Command economy)

D) ಸಮಾಜವಾದಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ (Socialist economy)

27. ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯು ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು?

27. Which reform aimed to promote exports?

A) ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ (Devaluation of Rupee)

B) ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ (Tax increase)

C) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ (Nationalisation of banks)

D) ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹೆಚ್ಚಳ (Increase in subsidies)

28. ಭಾರತವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ (BPO) ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ?

28. India is a hub for which type of Business Process Outsourcing?

A) ಉತ್ಪಾದನಾ ಆಧಾರಿತ (Manufacturing based)

B) ಧ್ವನಿ ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಐಟಿ (Voice based and IT)

C) ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ (Agri based)

D) ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಆಧಾರಿತ (Mining based)

29. LPG ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನಾಯಿತು?

29. Under the LPG policy, what happened to the number of reserved PSUs?

A) ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು (Decreased)

B) ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು (Increased)

C) ಸ್ಥಿರವಾಗಿತ್ತು (Remained stable)

D) ಶೂನ್ಯವಾಯಿತು (Became zero)

30. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯು ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು ಎಂದು ಟೀಕಿಸಲಾಗಿದೆ?

30. *What is the criticized effect of NEP on income inequality?*

A) ಅಸಮಾನತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು (Inequality decreased)

B) ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು (Inequality increased)

C) ಬಡತನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತು (Poverty completely eradicated)

D) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲ (No effect)

ಉತ್ತರಗಳು / Answer Key

1. ಎ (A)	2. ಎ (A)	3. ಎ (A)	4. ಎ (A)
5. ಎ (A)	6. ಎ (A)	7. ಎ (A)	8. ಎ (A)
9. ಎ (A)	10. ಎ (A)	11. ಎ (A)	12. ಎ (A)
13. ಎ (A)	14. ಎ (A)	15. ಎ (A)	16. ಎ (A)
17. ಎ (A)	18. ಎ (A)	19. ಎ (A)	20. ಎ (A)
21. ಎ (A)	22. ಎ (A)	23. ಎ (A)	24. ಎ (A)
25. ಎ (A)	26. ಎ (A)	27. ಎ (A)	28. ಎ (A)
29. ಎ (A)	30. ಎ (A)		